

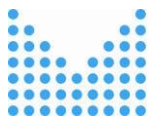
Reakce na článek „Z pověřenců na ochranu osobních dat je už byznys“ uveřejněný v deníku Právo dne 2. října 2017

„Dne 2. října 2017 byl v deníku Právo uveřejněn článek „Z pověřenců na ochranu osobních dat je už byznys“, ve kterém byla uvedena řada zavádějících informací ve vztahu k činnosti Ministerstva vnitra související s adaptací českého právního řádu na evropskou úpravu ochrany osobních údajů. Předmětný článek zasluhuje několik poznámek a upřesnění.

Předně je třeba konstatovat, že nová právní úprava ochrany osobních údajů nevychází ze směrnice Evropské unie, jak je mylně uváděno v článku, ale z nařízení Evropského parlamentu a Rady 2016/627, které bude s účinností od 25. května 2018 přímo aplikovatelné v České republice. Samotné nařízení, na rozdíl od směrnic, tak nedává příliš prostoru pro svébytnou národní právní úpravu. Není též pravdou, že nařízení se „týká hlavně firem“, neboť stejně tak dopadá v zásadě na celou oblast veřejné správy.

Z pohledu Ministerstva vnitra zdůrazňujeme, že zejména v případě malých obcí nemusí docházet „k nervozitě či zděšení“, jak je uváděno v článku. Pokud obce dodržovaly současnou právní úpravu, nebude rozsah změn, které nastanou v květnu příštího roku, znamenat zásadní administrativní zátěž. Podstatné je, aby si jednotlivé obce provedly systémovou analýzu zpracovávaných osobních údajů a nastavily si dostatečnou ochranu těchto dat. Je pravdou, že zejména pro menší obce je v současné době nejviditelnější problematika pověřence, neboť zde jde o novou povinnost. V samotném nařízení jde však o okrajovou záležitost (pouhé 3 články z 95 článků nařízení). Ministerstvo vnitra se však na tuto oblast zaměřilo v rámci svých metodických aktivit právě s ohledem na ohlas, který tato povinnost vyvolala, a v součinnosti s Úřadem pro ochranu osobních údajů zpracovalo a zveřejnilo prvotní metodiku k tomuto institutu zabývající se organizačně technickým zajištěním činnosti pověřence. Ministerstvo vnitra problematiku nařízení zařazuje (a bude dále zařazovat) na program většiny akcí, které pro zástupce územních samosprávných celků pořádá, a na pozvání vysílá své zástupce též na akce pořádané partnerskými organizacemi, například Svazem měst a obcí či Asociací krajů. Zároveň je plánováno, že metodická činnost bude dále pokračovat jak ve vztahu k pověřenci, tak k ostatním aspektům nařízení. Odmítáme tak tvrzení, že „nabídka aktivní pomoci obcím chybí“.

Zároveň je nutno odmítnout, že metodické doporučení „nahrává soukromým společnostem, které si hodlají účtovat částky na úrovni výpalného“. Zde jde o zásadní nepochopení podstaty metodického materiálu, který toliko jako jednu z možností (vedle např. možnosti zajištění této činnosti vlastním zaměstnancem) zmiňuje smlouvu s externím subjektem, což předpokládá čl. 37 odst. 6 nařízení. Tímto externím subjektem navíc nemusí být nutně soukromá společnost (např. advokátní kancelář), ale může jí být (v případě dohody) např. i jiná obec. Jedno je však jisté. Jak by mohlo vyplývat z článku, úkoly pověřence dle nařízení nelze vykonávat strojově, pověřenec nemůže být software, musí jim být vždy člověk – tedy fyzická osoba, či osoba právnická zastoupená konkrétním jednotlivcem.

Článek také směšuje dvě věci, které spolu přímo nesouvisí, a to jednak aktivitu některých subjektů soukromého sektoru, které využívají nové právní úpravy k nabídkám různých školení či služeb pro obce spočívající v nastavení jejich systémů na požadovanou úroveň ochrany a dílčí problematiku zajištění pověření pro ochranu osobních údajů. Je zřejmé, že stát nemůže zamezit soukromému sektoru v nabízení těchto služeb. Je však čistě na jednotlivých samosprávách, aby zvážily, jaký objem osobních údajů zpracovávají a zda je nutné vydávat velké objemy finančních prostředků, či zda není v jejich vlastních silách si základní analýzu provést. Vedle nabídky komerčních školení lze využít i jiné, bezplatné, možnosti k získání informací o nové právní úpravě. Některé již byly zmíněny výše. Dále se lze obracet na Ministerstvo vnitra či Úřad pro ochranu osobních údajů s dotazy k výkladu nařízení. Bezplatné možnosti tedy existují, je však pouze na vedení obcí, zda takové možnosti využívají.

Závěrem bychom se krátce zastavili u závěru, který článek zjednodušeně přebírá z metodického materiálu, a sice k údajné možnosti ustanovit společného pověření nejvýše pro deset obcí. Metodický materiál obsahuje toliko metodická doporučení, což však neznamená, že jiný přístup obce bude považován za rozporný s nařízením. Uvedený počet vychází z předpokladu, že jedna fyzická osoba může kvalitně vykonávat funkci pověření pro omezený počet subjektů. Také podle názoru Úřadu pro ochranu osobních údajů se jako únosný jeví právě počet deseti subjektů na jednoho pověření. Jedná se však o ilustrativní příklad odvozený z průměrné zátěže, která by mohla z činnosti jednotlivé obce pro pověření vyplývat. Neznamená to však, že v konkrétním případě bude shledáno, že činnost pověření není zajištěna v souladu s nařízením, bude-li subjekt vykonávat funkci pověření současně více subjektům než deseti. Například u malých obcí může být vyšší počet na jednoho pověření z praktického hlediska zcela přijatelný.“